

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 28. maijā
(OR. en)

9163/21

SPACE 60
RECH 271
COMPET 427
MI 396
IND 146
ENV 375
EU-GNSS 28
TRANS 333
TELECOM 226
ENER 238
EMPL 262
CSDP/PSDC 282
CFSP/PESC 520

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2021. gada 28. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	8956/21
Temats:	"New Space cilvēkiem" - Padomes secinājumi (pieņemti 2021. gada 28. maijā)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi "*New Space* cilvēkiem", kurus Padome pieņēma 3797. sanāksmē, kas notika 2021. gada 28. maijā.

Padomes secinājumi "*New Space* cilvēkiem"

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- Līgumu par Eiropas Savienības darbību, kurā ir noteikta ES kompetence kosmosa jomā ¹;
- Padomes secinājumus par kosmosa stratēģiju Eiropai, kuri pieņemti 2017. gada 30. maijā un kuros Komisija un dalībvalstis tiek mudinātas strādāt kopā ar attiecīgajiem dalībniekiem, lai atvieglotu inovāciju un attīstību tādās jomās kā kosmosa lietotnes, uzņēmējdarbības iespējas, informēšanas pasākumi, kā arī rūpnieciskās spējas, tostarp "*New Space*" uzņēmumiem un ierosmēm, MVU, jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem;
- Padomes secinājumus par kosmosu kā veicinātāju, kuri pieņemti 2019. gada 28. maijā un apstiprināti devītajā Kosmosa padomē, un kuros atzīts, ka kosmosa vide patlaban piedzīvo būtisku pārveidi, ka šī joma sasniedz aizvien lielāku briedumu un ka to iespaido jauni dalībnieki, piemēram, valstis un jo īpaši jauni privātā sektora dalībnieki, kuri pirmo reizi iesaistās kosmosa darbībās;
- Padomes secinājumus "Ar kosmosu saistīti risinājumi ilgtspējīgai Arktikai", kuri pieņemti 2019. gada 29. novembrī un kuros cita starpā atzīts, ka *New Space* sniegtās iespējas var sekmēt jaunu ar kosmosu saistītu pakalpojumu un risinājumu nodrošināšanu Arktikas vajadzību apmierināšanai;

¹ Konkrēti, 4. panta 3. punkts un 189. pants.

- Padomes secinājumus "Kosmos ilgtspējīgai Eiropai", kuri pieņemti 2020. gada 4. jūnijā un kuros atzīts, ka attīstās komerciālais kosmosa tehnoloģiju sektors ("*New Space*"), un Komisija tiek aicināta izstrādāt padziļinātu analīzi par Eiropas komerciālā kosmosa tehnoloģiju sektora ("*New Space*") pašreizējo stāvokli un nākotnes perspektīvām, kā arī par tā ieguldījumu Eiropas ekonomikā, paplašinot pašreizējās tirgus spējas, atbalstot MVU un jaunuzņēmumus un aptverot jaunu dalībnieku un jaunu tendenču parādīšanos;
- Padomes secinājumus "Ievirzes attiecībā uz Eiropas ieguldījumu globālās kosmosa ekonomikas pamatprincipu izveidē", kuri pieņemti 2020. gada 11. novembrī un apstiprināti desmitajā Kosmosa padomē, un kuros uzsvērts, cik liela nozīme komerciālajam kosmosa tehnoloģiju sektoram (*New Space*) ir inovācijas stratēģijai, kas orientēta uz lielāku komercializāciju, konkurētspēju un efektivitāti un kopējiem Eiropas mērķiem vidēja un ilgtermiņa perspektīvā;
- Padomes secinājumus "Atveseļošana, kas sekmē pārkārtošanos uz dinamiskāku, noturīgāku un konkurētspējīgāku Eiropas rūpniecību", kuri pieņemti 2020. gada 16. novembrī un kuros uzsvērts, ka Eiropas Savienībai būtu jāīsteno vērīgs un pārliecinošs Eiropas rūpniecības politika, lai radītu ilgtspējīgu, pievilcīgu un konkurētspējīgu uzņēmējdarbības vidi nolūkā ļaut izpausties plašākas ietekmes lielajam potenciālam, kāds piemīt sadarbībai visā ES, kas ietver stratēģisko atkarību apzināšanu un mazināšanu un noturības palielināšanu visjutīgākajās rūpnieciskajās ekosistēmās un konkrētās jomās, piemēram, kosmosa jomā;

I. Eiropas kosmosa nozares konteksts un dinamika

- 1) **ŅEM VĒRĀ**, ka kosmosa nozarē notiek strauja pārveide un ekspansija pasaules mērogā, kam iemesls ir revolucionāras tehnoloģijas, jauni esošo spēju izmantošanas veidi, komercializācija, kosmosa jomas demokratizācija un fakts, ka kosmoss kļūst par ienesīgu nozari, kurā dažāda lieluma uzņēmumi rada jaunus uzņēmējdarbības modeļus;
- 2) **ŅEM VĒRĀ** pēdējā laika virzību uz institucionālo un privāto tirgu konvergenci, tostarp arvien pieaugošo rūpniecības lomu. Rezultātā kosmosa nozare kļūst pieejama jauniem lietotājiem un dalībniekiem, kuri var nodrošināt novatoriskus un izmaksu ziņā pieejamākus ar kosmosu saistītus ražojumus un kosmosā bāzētus pakalpojumus, un par kosmosa jomu var vairāk sākt interesēties valstis, kuras agrāk nav piedalījušās ar kosmosu saistītās darbībās;
- 3) **ATZĪST**, ka, pateicoties jaunu tehnoloģiju attīstībai un tirgus pieejām, kur uzmanības centrā ir izmaksu samazināšana un lielāks elastīgums un ātrums, kosmosa nozare Eiropā un visā pasaulē rada un atklāj jaunus tirgus un vienlaikus joprojām nodrošina pastāvīgus novērojumus un zemes tehnoloģiju un kosmosa sistēmu kvalitāti un drošību. Šīs norises pozitīvi iespaido inovāciju pārņemšana, plašāka kosmosa tehnoloģiju un lietotņu bagātināšanās no nozarēm, kas nav saistītas ar kosmosu, un tādu jaunu lietotņu un pakalpojumu parādīšanās, kuriem par labu nāk straujā digitālo tehnoloģiju attīstība un *Copernicus* atvērto datu integrēšana datu apstrādes sistēmās un citi elementi;
- 4) **UZSVER**, ka kosmosa tehnoloģijas, dati un lietotnes ir svarīgi tādos aspektos kā risinājumu meklēšana klimatiskās pārkārtošanās jomā un virzība uz Parīzes nolīgumā noteikto mērķrādītāju, kā arī Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu un visaptveroša redzējuma veidošana par mūsu planētu, lai labāk izprastu un novērtētu tās sarežģītību un sistēmiskumu, kā arī vides un mūsu labjutības, veselības un socioekonomiskās sistēmas savstarpējo saistību;

II. Eiropas *New Space* pieeja

- 5) ATZĪST, ka straujās un nemitīgās pārmaiņas prasa Eiropas *New Space* pieeju; UZSVER, ka *New Space* var sekmēt Eiropas Savienības kopējo mērķu sasniegšanu, tai skaitā zaļo un digitālo pārkārtošanos, un palielināt Eiropas izturētspēju. *New Space* sniedz ieguldījumu arī citās sabiedriskās politikas jomās un iespaido Eiropas sabiedrību un ekonomiku, reaģējot uz iedzīvotāju vajadzībām;
- 6) ATZĪST, ka ir jāveido kopīga izpratne par *New Space*, ņemot vērā Eiropas kontekstu, kultūru un struktūras. Eiropas pieejā *New Space* būtu jāaptver visa kosmosa jomas vērtības ķēde, iekļaujot augšupējos, vidējos un lejupējos segmentus, jāparedz jauna inovācijas un uzņēmējdarbības perspektīva un pamatnosacījumi, kuri veicina jaunu Eiropas dalībnieku parādīšanos un kosmosa ekosistēmu veidošanu un sasaistīšanu visā Eiropā tādējādi, ka tie mazina regulatīvos šķēršļus un traucēkļus ienākšanai tirgū, atver vērtības ķēdes, maina iepirkuma pieejas un palielina privātos ieguldījumus;
- 7) ATZĪST privātā sektora inovācijas spējas, kuras arvien lielākā mērā veicina privāti ieguldījumi, un vērtīgo pienesumu, ko tās var sniegt Eiropas kosmosa nozares attīstībai;
- 8) NORĀDA, ka *New Space* Eiropā balstās uz Eiropas, valstu un reģionālām ekosistēmām; ATZĪST, ka ir jāveido saskaņota pieeja lejupējam segmentam, uzlabojot iespēju ienākt jauniem *New Space* dalībniekiem (proti, MVU, uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu, augošiem uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem – gan agrīnajos, gan izaugsmes posmos), kā arī jāveicina ar kosmosu saistīta uzņēmējdarbība un spēju veidošanas un atbalsta pasākumi, tostarp iespējas finansēt kosmosa jomas ekosistēmu veicināšanu visā Eiropā;

- 9) saistībā ar *New Space* AKCENTĒ fundamentālās un lietišķās pētniecības, attīstības un inovācijas lomu, kas tradicionālās kosmosa tehnoloģijas – tostarp augstas veiktspējas datošanas, mākslīgā intelekta un kvantu tehnoloģijas – papildina ar dažādu tehnoloģiju kombināciju, veicinot izmaksu samazināšanu jaunajās izplatījuma sistēmās tādējādi, ka samazina kosmosa platformu izmēru un palielina to daudzveidību, lai iegūtu kvalitatīvākus, izmaksu ziņā efektīvākus un drošākus kosmosā iegūtus datus, informāciju un pakalpojumus; un IZCEĻ jauno tehnoloģiju un izstrādes pieeju nozīmi arī saistībā ar kosmosa izpēti un kosmosa resursu izmantošanu, un kosmosa platformu atkalizmantojamību;
- 10) UZSVER, ka ir svarīgi veltīt uzmanību konkrētajām vajadzībām, kas saistītas ar *New Space* dalībnieku piekļuvi kosmosam, šādā nolūkā vajadzības gadījumā pielāgojot un papildinot zemes infrastruktūras;
- 11) IZCEĻ ES un dalībvalstu lomu starptautiskajā, multilaterālajā kontekstā un *New Space* ieguldījumu kosmosa diplomātijas veicināšanā;
- 12) UZSVER vērtību, kādu *New Space* dod sabiedrībai, ekonomikai un videi, un to, ka kosmosa joma nes ieguvumus videi, sabiedrībai un ekonomikai, jo tās arvien vairāk paļaujas uz kosmosa nodrošinātajām iespējām tādās jomās kā telesakari, navigācija un Zemes novērošanas lietotnes, tādējādi iespaidojot ilgtspēju un zaļo un digitālo pārkārtošanos; un UZSVER, ka kosmosa lietotnes, pakalpojumi un dati ir arvien vairāk jālieto ciešā sadarbībā ar galalietotājiem, ieinteresētajām personām un visā kosmosa nozares spektrā visās dalībvalstīs, lai sasniegtu minētos vides, sabiedriskos un ekonomiskos ieguvumus;

III. ES programmas un iniciatīvas un to ieguldījums *New Space* stiprināšanā

- 13) UZSVER, ka esošie kosmosa programmas elementi *Copernicus*, *EGNOS* un *Galileo* gan veicina *New Space*, gan izmanto *New Space* radītos ieguvumus tādos aspektos kā kosmosā iegūtu datu un signālu izmantošana tirgū, informācija jaunu lietotņu, ražojumu un pakalpojumu attīstībai; šajā sakarā ATZĪMĒ *GOVSATCOM* potenciālu;
- 14) ATZINĪGI VĒRTĒ iespējas, ko darbības dienesti piedāvā tādās jomās kā kosmosa situācijas apzināšanās, drošu, neapdraudētu un ilgtspējīgu ar kosmosu saistītu darbību veicināšana un Eiropas kosmosa infrastruktūras aizsardzība, atjaunojot un pilnveidojot sensoru sistēmas, kosmisko objektu un pakalpojumu katalogu, ko patlaban nodrošina ar ES SST palīdzību; UZSVER, ka ir svarīgi, lai nākotnē Eiropa izstrādātu kosmosa satiksmes pārvaldības pieeju un vadītu globālu standartu izstrādi;
- 15) UZSVER, ka ES programmās ir svarīgs tradicionāls un novatorisks iepirkums, kas politikā un procedūrās nodrošina lielāku atvērtību un pārredzamību, visos piegādes ķēžu posmos, sekmējot jaunuzņēmumu, augošu uzņēmumu, citu MVU un uzņēmumu ar vidēji lielu kapitālu iesaisti;
- 16) ATGĀDINA Eiropas kosmosa politikas izstrādi un to, ka ir svarīgi censties nodrošināt savstarpēju papildināmību un strukturētu pieeju sinerģijas veidošanai starp dalībvalstīm, Komisiju, *EUSPA*, EKA, citām pilnvarotām vienībām un ieinteresētajām personām, balstoties uz viņu zinātību, pienākumiem un atbildību, lai vislabākajā veidā izpildītu ES kosmosa programmas mērķi jaunajā *New Space* sfērā;

- 17) UZSVER, ka ir jāveicina turpmāka ES kosmosa programmas sinerģija un papildināmība ar citām ES programmām, proti, ar pētniecību un tehnoloģiju attīstību un inovāciju, ko īsteno "Apvārsnis Eiropa", ar programmu "Digitālā Eiropa", Eiropas Aizsardzības fondu, *InvestEU*, Atvēršanas un noturības mehānismu un Eiropas struktūrfondi un Kohēzijas fondu, lai palielinātu ieguldījumus kosmosa nozarē, tostarp *New Space* ekosistēmā, maksimāli palielinot publisko resursu izmantošanas efektivitāti, palielinot informētību par iespējām, ko šīs programmas sniedz *New Space* dalībniekiem, un veicinot konkurētspējīgas un novatoriskas Eiropas kosmosa nozares veidošanos;
- 18) VĒLREIZ ATGĀDINA, ka ir būtiski turpināt atbalstīt augsta līmeņa prasmju veidošanu, dalīšanos ar zināšanām un mācības, lai visā Eiropā radītu nepieciešamās kompetences, tostarp, sniedzot lielāku atbalstu valstīm ar jaunām spējām kosmosa jomā, un veicinātu daudzveidību nozarē, kā arī lai veicinātu jauniešu ieinteresētību apgūt zinātni, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātiku;

IV. Virzīties uz novatorisku, noturīgu un konkurētspējīgu Savienības kosmosa nozari, lai izmantotu *New Space* radītās iespējas

- 19) AKCENTĒ, ka uz pieprasījumu un uz piedāvājumu balstītu pieeju kombinācija ir svarīga nolūkā ar dažādu politiku un dažādiem, gan publiskiem, gan privātiem, sektoriem sekmēt savstarpēju, ar kosmosu saistītu un nesaistītu tehnoloģiju, pakalpojumu un lietotņu bagātināšanos, lai drošas digitalizācijas un vides ilgtspējas labad, izmantojot uz lietotāju orientētu pieeju, veicinātu vērtības radīšanu un izmantošanu tirgū;

- 20) ATZĪST, ka *New Space* kontekstā svarīga ir Eiropas konkurētspēja un ka ir jāveicina privātie ieguldījumi un aktīvāk jāizmanto uz tirgu orientētas pieejas, lai nostiprinātu Eiropā bāzētus tehnoloģiju attīstītājus, piegādātājus un pakalpojumu sniedzējus, un jāsniedz lielāks atbalsts novatorisku un revolucionāru tehnoloģiju un rūpniecisko spēju attīstīšanai; UZSVER, ka ir svarīgi ar tehnisku noteikumu, standartu, publiskā iepirkuma un finansēšanas instrumentu palīdzību panākt, lai Eiropas kosmosa jomas stratēģiskās vērtības ķēdes būtu noturīgas;
- 21) UZSVER, ka ir jāstiprina Eiropas stiprās puses, lai panāktu, ka kosmosa nozare kļūst novatoriskāka, noturīgāka un konkurētspējīgāka tādos aspektos kā kritiskie elementi, kosmosā bāzēta droša savienojamība, industriālās alianses mikroelektronikas un izejvielu jomās;
- 22) ŅEM VĒRĀ Komisijas ieceri – lai atbalstītu stratēģiski autonomu piekļuvi kosmosam – sniegt savu ieguldījumu centienos ciešā koordinācijā un sadarbībā ar dalībvalstīm un EKA, un nozarēm, respektējot atvērtas ekonomikas principus, izstrādāt kopīgu ceļvedi nākamajai kosmisko nesējraķešu, palaišanas tehnoloģiju un infrastruktūru paaudzei;
- 23) UZSVER, ka svarīgi ir labvēlīgi priekšnosacījumi, kas ir būtiski, lai sekmētu uzņēmējdarbību un atvieglotu jaunu uzņēmējdarbības iespēju radīšanu, jaunu tirgu un inovācijas ekosistēmu izaugsmi;
- 24) AKCENTĒ, ka pašreizējā brīvi pieejamu un atvērtu Zemes novērošanas datu politika ir lielā mērā veicinājusi spēcīgu pieprasījumu pēc datiem un informācijas un ka tā ir būtisks instruments, kas veicina efektīvu Eiropas kosmosa ekosistēmu, dodot iespēju tirgū izstrādāt lejupējas lietotnes daudziem privātiem klientiem un institūcijām;

- 25) ATZĪST, ka augstas izšķirtspējas datu pieejamība un pieklūstamība piedāvā jaunas iespējas sekmēt Zemes novērošanas un mākslīgā intelekta konvergenci, lai uzlabotu spēju nodrošināt risinājumus ar tehniku nesaistītiem lietotājiem, un vienlaikus tas tiešā veidā sniedz ieguvumus Eiropas iedzīvotājiem;
- 26) UZSVER kosmosa jomas nozīmi un to, ka kosmosā iegūti dati un informācija var veicināt dažādas ES politikas jomas un labvēlīgi ietekmēt Eiropas Datu stratēģiju un ES iniciatīvas, piemēram, iniciatīvu "Galamērķis Zeme", ko īsteno sadarbībā ar EKA, *ECMWF* un *EUMETSAT*, kopīgo Eiropas zaļā kursa datu telpu vai 5G izvēršanu, vai lietu interneta ieviešanu;
- 27) ŅEM VĒRĀ Komisijas ieceri pievērsties kosmosā bāzētas drošas savienojamības spēju attīstīšanai papildus esošajiem zemes un zemūdens sakaru tīkliem;
- 28) AKCENTĒ to, ka saistībā ar *New Space* sistēmām un operācijām gan uz zemes, gan kosmosā svarīga loma ir kibernetiķi; un ŅEM VĒRĀ, ka pasaules tirgū ir potenciāls kibernetiķas risinājumiem, kas paver iespējas Eiropas uzņēmumiem, tostarp jaunuzņēmumiem, MVU un uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu;
- 29) UZSVER – ir jāpanāk, lai visi kosmosa jomas dalībnieki, tostarp *New Space* dalībnieki, kosmosu izmantotu ilgtspējīgi, saskaņā ar attiecīgajiem ANO līgumiem, rezolūcijām un ievērojot *UNCOPUOS* ieteikumus un pamatnostādnes;

V. Eiropas kosmosa jomas uzņēmumu finansēšana un izaugsme

- 30) UZSVER, ka riska kapitāla izmaksas ir svarīgas visai *New Space* ekosistēmai; un ATZĪST, ka ir jāizstrādā publiskā finansējuma shēmas un instrumenti valsts un reģionālā līmenī kā paņēmieni riska mazināšanai ieguldījumu jomā un līdzeklis privāto ieguldījumu piesaistīšanai, kuri papildinātu finanšu instrumentus, piemēram, pašu kapitāla un aizņēmuma finansējumu jaunuzņēmumiem, augošiem uzņēmumiem agrīnajos posmos un citiem MVU un uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu izaugsmes posmos, lai palielinātu privāto ieguldītāju skaitu kosmosa jomas tirgus segmentos un privāti ieguldītā kapitāla summas;
- 31) ATZINĪGI VĒRTĒ *CASSINI* (*Competitive Space Start-ups for INnovatIon*, Konkurētspējīgi kosmosa jomas jaunuzņēmumi inovāciju veicināšanai) iniciatīvu, ar kuru ES kosmosa jomā iecerēts izveidot 1 miljardu EUR vērtu fondu fondu, kas pilnībā izmantos *InvestEU*, lai atvieglotu finansējuma pieejamību, un šīs iniciatīvas lomu ES jaunuzņēmumu skaita palielināšanā, uz novatoriskām ES kosmosa tehnoloģijām, pakalpojumiem un lietotnēm balstītu uzņēmumu izveidošanā un to izaugsmes un paplašināšanās paātrināšanā;
- 32) UZSVER, ka ir svarīgi publiskās iestādes mudināt izmantot novatorisku risinājumu iepirkumu un iepirkumu pirmskomercializācijas posmā kā paņēmienus, ar kuru veicināt komercializāciju un kosmosa nozares jaunuzņēmumiem, MVU un uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu un kosmosa datus bāzētiem digitāliem pakalpojumiem palīdzēt nostiprināties tirgū;

VI. Uzraudzība un izvērtēšana

- 33) AICINA Komisiju veicināt to, lai tiktu regulāri vērtēta kosmosa nozares ietekme Eiropas ekonomikā, ņemot vērā esošo darbu un īpaši koncentrējoties uz *New Space*, un izstrādāt attiecīgu metodoloģiju, kas parādītu, kā *New Space* var sniegt ieguvumu iedzīvotājiem un Eiropas ekonomikai, un regulāri informēt Padomi;

- 34) UZSVER, ka ir svarīgi Eiropas kosmosa tehnoloģiju radīto vides pēdas nospiedumu izvērtēt globālo izmaksu kontekstā (aptverot ekonomikas, vides, sociālo aspektu), lai uzlabotu Eiropas kosmosa nozares vidisko sniegumu;
- 35) UZSVER – vērtējot *New Space* ietekmi Eiropas ekonomikā, būtu jāņem vērā vairāki elementi (tai skaitā izveidoto darbvieta skaits, eksporta apjoms, ieguldījumu apjomi, pārdošana un ieņēmumi), lai radītu reālu priekšstatu par tendencēm un par *New Space* attīstību Eiropā, vienlaikus pievēršoties sabiedrības un vides problēmām un parādot kosmosa jomas pievienoto vērtību un ieguvumus, ko tā sniedz sabiedrībai un iedzīvotāju labjutībai un izturētspējai;

VII. Prioritārās darbības

- 36) AICINA Komisiju, lai tā, savu darbību koordinējot ar dalībvalstīm, ierosinātu ar *New Space* saistītu inovācijas stratēģiju, kura aptvertu visu vērtības ķēdi un piekļuvi finansējumam ceļā uz novatorisku un konkurētspējīgu Savienības kosmosa nozari;
- 37) AICINA Komisiju un *EUSPA* izmantot rīcības plānu, lai sekmētu ar kosmosu saistītu pakalpojumu izmantošanu, šādā nolūkā veicinot ar kosmosu saistītu risinājumu pieņemšanu dažādās ES politikas jomās, un lai uzlabotu ES kosmosa lejupējās nozares konkurētspēju, šādā nolūkā atvieglojot kosmosa lejupējo lietotņu un lietotāju kopu veidošanu visā Savienībā, īpašu uzmanību pievēršot spēju veidošanai dalībvalstīs ar jaunām spējām kosmosa jomā un apsverot iespēju attiecīgos gadījumos izstrādāt normas un standartus.
-